

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (t-distribution)

F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)

Df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลโดยรวมกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)

Sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significances)

p แทน ความน่าจะเป็นในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Probability)

*, ** แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตารางที่ 3 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	128	57.1
ชาย	96	42.9
รวม	224	100
2. ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่		
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	162	72.3
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	46	20.5
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	11	4.9
อื่นๆ	5	2.2
รวม	224	100
3. ระดับการศึกษา (ศาสนา)		
ปริญญาตรี	111	49.6
ชานาวิयी	109	48.7
ปริญญาโท	2	0.9
อื่นๆ	2	0.9
รวม	224	100
4. ระดับการศึกษา (สามัญ)		
ปริญญาตรี	179	79.9
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	31	13.8
ปริญญาโท	8	3.6
อื่น ๆ	6	2.7
รวม	224	100

ตารางที่ 3 จาก แสดงให้เห็นว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 224 คน พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.1 และร้อยละ 42.9 ตามลำดับ

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน ร้อยละ 72.3 รองลงมาเป็นครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ ร้อยละ 20.5 ส่วนน้อยเป็นครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.9 และร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษา กล่าวคือ ระดับการศึกษา (ศาสนา) ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีและชานาวิยฺย คิดเป็นร้อยละ 49.6 และร้อยละ 48.7 มีส่วนน้อยจบปริญญาโทและอื่น ๆ ร้อยละ 1.8 ระดับการศึกษา (สามัญ) ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ร้อยละ 79.9 รองลงมาจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 13.8 ส่วนน้อยจบปริญญาโทและอื่น ๆ ร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

รายการ	ผู้บริหาร
	จำนวน(คน)
1. เพศ	
ชาย	4
หญิง	5
2.ระดับการศึกษาสูงสุด	
ระดับปริญญาตรี	3
ระดับปริญญาโท	5
ระดับปริญญาเอก	1
3.ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	
ศึกษานิเทศก์	3
ผู้อำนวยการหรือผู้ที่รักษาการแทน	3
หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา	3
4. ประสบการณ์การทำงาน	
ระหว่าง 1-10 ปี	4
ระหว่าง 11-20 ปี	5

จากตาราง 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศชาย 4 คน เพศ หญิง 5 คน วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี 3 คน ระดับปริญญาโท 5 คน และระดับปริญญาเอก 1 คน ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ศึกษานิเทศก์ 3 คน ผู้อำนวยการหรือผู้ที่รักษาการแทน 3 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา 3 คน มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-10 ปี 4 คน และประสบการณ์การทำงานระหว่าง 11-20 ปี 5 คน

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ตามความเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผลปรากฏดังตาราง 4

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในภาพรวมและรายด้าน

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการวางแผนการสอน	4.17	.55	มาก	3
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.30	.53	มาก	1
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.09	.61	มาก	4
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.18	.62	มาก	2
ภาพรวม	4.19	.52	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .53) รองลงมาด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .62) ด้านการวางแผนการสอน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .55) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .61) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน
อิสลามศึกษา เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่
ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน

สภาพด้านการวางแผนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การศึกษาความพร้อมและความแตกต่างของผู้เรียน	4.14	.72	มาก	5
2. การศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน	4.26	.68	มาก	2
3. การศึกษาหลักการทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการสอนที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.16	.76	มาก	4
4. มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	.70	มาก	3
5. การศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา	4.40	.65	มาก	1
6. มีการเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเรื่องหรือเนื้อหา	4.10	.70	มาก	6
7. มีการจัดเตรียมบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม	4.02	.76	มาก	7
8. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียน	4.10	.70	มาก	6
ภาพรวม	4.17	.55	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา การปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ด้านการวางแผนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .55) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูลที่สมดุลงมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .65) รองลงมาการศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .68) และมีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .70) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา น้อยที่สุดคือ มีมีการจัดเตรียมบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม ($X = 4.02$, S.D. = .76)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน
อิสลามศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่
ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. มีชั้นนำเข้าสู่บทเรียนทุกครั้งด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น เล่าเรื่อง ร้องอานาซีด ฯลฯ	4.35	.73	มาก	4
2. มีการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในคาบที่ผ่านมา	4.33	.66	มาก	5
3. การแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนทำการสอน	4.18	.76	มาก	9
4. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการสอน	4.37	.63	มาก	3
5. การจัดทำกิจกรรมที่โน้มน้าวให้ผู้เรียนสนใจกับการเรียน	4.28	.68	มาก	7
6. การสร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.24	.72	มาก	8
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4.16	.71	มาก	10
8. การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และปัญหาต่าง ๆ	4.39	.66	มาก	1
9. การฝึกให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก	4.32	.67	มาก	6
10. การสรุปเนื้อหา สาระกิจกรรมการเรียนการสอน	4.35	.66	มาก	2
ภาพรวม	4.30	.53	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษาการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.30, S.D. = .53) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูลที่สมดุลมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และปัญหาต่าง ๆ ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = .66) รองลงมาการสรุปเนื้อหา สาระกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.35, S.D. = .66) และชั้นนำเข้าสู่บทเรียนทุกครั้งด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น เล่าเรื่อง ร้องอานาซีด ฯลฯ ($\bar{x}$ = 4.35, S.D. = .73) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ น้อยที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา (X = 4.16, S.D. = .71)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน
อิสลามศึกษา เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่
ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านสื่อการเรียนการสอน

สภาพด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.17	.69	มาก	1
2. การศึกษาวิธีการเลือก และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ เหมาะสม	4.14	.69	มาก	2
3. การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.13	.73	มาก	3
4. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้อง และ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.09	.78	มาก	5
5. การจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการค้นคว้า ของผู้เรียน และเสริมความรู้ครูผู้สอน	4.12	.75	มาก	4
6. การจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เป็นสื่อการเรียนรู้	4.03	.80	มาก	7
7. มีการจัดทำสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน	4.02	.82	มาก	8
8. การเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน	4.09	.75	มาก	6
9. การศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.01	.81	มาก	9
ภาพรวม	4.09	.61	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา การปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
เรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.09, S.D. =
.61) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูลที่
สมดุลงมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาก่อนที่จะมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ใน
การจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = .69) รองลงมาการศึกษาวิธีการเลือก และการใช้สื่อการ
เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.14, S.D. = .69) และการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน
อย่างเหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.13, S.D. = .73) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลาม
ศึกษาน้อยที่สุดคือ การศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน ($\bar{x}$ = 4.01, S.D. = .81)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน
อิสลามศึกษา เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่
ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวัดและประเมินผล

สภาพด้านการวัดและประเมินผล	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล	4.16	.73	มาก	6
2. มีการจัดกิจกรรมทดสอบก่อนเรียน	4.17	.79	มาก	5
3. มีการจัดประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน	4.18	.75	มาก	4
4. การวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาศึกษา ปรับปรุง พัฒนาต่อไป	4.16	.76	มาก	7
5. การจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	4.05	.81	มาก	9
6. มีการประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ตาม มาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนด	4.11	.72	มาก	8
7. การตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัดของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	4.33	.75	มาก	1
8. การจัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็น ระบบ	4.20	.75	มาก	3
9. มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพความเป็น จริง	4.28	.72	มาก	2
ภาพรวม	4.18	.62	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา การปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
เรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.18, S.D.=
.62) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูลที่
สมดุลงมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัดของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}$ =
4.33, S.D.= .75) รองลงมาที่มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง ($\bar{x}$ = 4.28,
S.D.= .72) และการจัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}$ = 4.20, S.D.= .75)
ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาน้อยที่สุดคือ การจัดให้มีการเรียน
การสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{x}$ = 4.05, S.D. =.81)

ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ตามความเห็นของครูอิสลามศึกษา ผลปรากฏดังตาราง 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการวางแผนการสอน	2.55	1.14	ปานกลาง	3
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.54	1.13	ปานกลาง	4
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.93	1.04	ปานกลาง	1
4. ด้านการวัดและประเมินผล	2.65	1.14	ปานกลาง	2
ภาพรวม	2.67	1.03	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.67$, S.D. = 1.03) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = .53) รองลงมาด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 2.65$, S.D. = 1.14) ด้านการวางแผนการสอน ($\bar{x} = 2.55$, S.D. = 1.14) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.54$, S.D. = 1.13) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน

ปัญหาด้านการวางแผนการสอน	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษา	2.63	1.25	ปานกลาง	3
2. ขาดการอบรมหรือชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร	2.76	1.29	ปานกลาง	1
3. ขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.66	1.26	ปานกลาง	2

ตารางที่ 11 (ต่อ...)

ปัญหาด้านการวางแผนการสอน	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
4. ไม่มีการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ในการสอนเป็นการล่วงหน้า	2.53	1.27	ปานกลาง	4
5. ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นของตัวเอง	2.43	1.29	น้อย	9
6. ไม่มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.43	1.23	น้อย	8
7. ขาดการวางแผนงานการสอนหรือโครงการสอน	2.45	1.20	น้อย	7
8. ขาดความต่อเนื่องในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.53	1.21	ปานกลาง	5
9. ไม่มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อนที่จะจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.49	1.22	น้อย	6
ภาพรวม	2.55	1.14	ปานกลาง	

จากตารางที่ 11 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ระดับปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ ด้านการวางแผนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.55$, S.D.= 1.14) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูล สำหรับข้อที่เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน 3 อันดับแรก อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ขาดการอบรมหรือชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร ($\bar{x} = 2.76$, S.D.= 1.29) รองลงมาขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.66$, S.D.= 1.26) และขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษา ($\bar{x} = 2.63$, S.D.= 1.25) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นของตัวเอง ($\bar{x} = 2.15$, S.D. = 1.00)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ	2.61	1.26	ปานกลาง	3
2. ขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา	2.54	1.22	ปานกลาง	5
3. ดำเนินการสอนไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้	2.48	1.22	น้อย	9

ตารางที่ 12 (ต่อ...)

ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
4. ไม่มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการสอน	2.56	1.24	ปานกลาง	4
5. ขาดความรู้จิตวิทยาการสอนที่ก่อให้เกิดสิ่งเร้าความสนใจ	2.48	1.20	น้อย	7
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน	2.48	1.21	น้อย	8
7. ขาดทักษะในการสาธิต แสดงตัวอย่างหรือปฏิบัติจริงประกอบการเรียนการสอน	2.52	1.21	ปานกลาง	6
8. ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียน กล้าแสดงออกและตัดสินใจด้วยตนเอง	2.61	1.17	ปานกลาง	1
9. ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและทำงานเป็นกลุ่ม	2.61	1.19	ปานกลาง	2
ภาพรวม	2.54	1.13	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ระดับปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.54$, S.D. = 1.13) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูล สำหรับข้อที่เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน 3 อันดับแรก อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียน กล้าแสดงออกและตัดสินใจด้วยตนเอง ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 1.17) รองลงมา ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 1.19) และขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 1.26) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ดำเนินการสอนไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.48$, S.D. = 1.22)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน
อิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ
ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ขาดทักษะในการจัดทำและเลือกใช้สื่อ	2.66	1.22	ปานกลาง	8
2. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา	2.58	1.20	ปานกลาง	9
3. ผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างและประสบการณ์ของผู้เรียน	2.75	1.13	ปานกลาง	6
4. งบประมาณสำหรับจัดทำและผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ	3.53	1.32	มาก	1
5. ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลายและทันสมัย	3.00	1.20	ปานกลาง	4
6. ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	2.74	1.21	ปานกลาง	7
7. หนังสือแบบเรียนมีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระทุกรายวิชา	3.04	1.30	ปานกลาง	3
8. ห้องสมุดขาดแคลนหนังสืออิสลามศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษาและค้นคว้า	3.17	1.35	ปานกลาง	2
9. ขาดการติดตามและประเมินการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง	2.91	1.20	ปานกลาง	5
ภาพรวม	2.93	1.04	ปานกลาง	

จากตารางที่ 13 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ระดับปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาฯ ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$, S.D.= 1.04) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูล สำหรับข้อที่เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน 3 อันดับแรก ได้แก่ งบประมาณสำหรับจัดทำและผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, S.D.= 1.32) รองลงมาห้องสมุดขาดแคลนหนังสืออิสลามศึกษาเพื่อใช้ในการ ศึกษาและค้นคว้า ($\bar{x} = 3.17$, S.D.= 1.35) และหนังสือแบบเรียนมีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระทุกรายวิชา ($\bar{x} = 3.04$, S.D.= 1.30) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ($\bar{x} = 2.58$, S.D. = 1.20)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน
อิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ
ที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับปัญหา			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ขาดเครื่องมือ เอกสารในการวัดและประเมินผลการเรียน	2.77	1.19	ปานกลาง	1
2. การวัดและประเมินผลการเรียนไม่สอดคล้อง และ ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้	2.65	1.22	ปานกลาง	4
3. ขาดการปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนหลังจากมีการวัดและ ประเมินผล	2.69	1.27	ปานกลาง	3
4. ขาดการประเมินผลการเรียนตามสภาพความเป็นจริงของ ผู้เรียน	2.59	1.23	ปานกลาง	7
5. ไม่มีการจัดทำคู่มือกำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติการ ประเมินผลของสถานศึกษา	2.61	1.24	ปานกลาง	6
6. ไม่มีการวัดและประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังเรียน	2.56	1.24	ปานกลาง	8
7. ขาดการส่งเสริมพัฒนาระบบและเทคนิควิธีการวัดและ การประเมินผลการเรียนรู้	2.65	1.27	ปานกลาง	5
8. ขาดความร่วมมือกับนายทะเบียนในการรวบรวม ตรวจสอบ และประมวลผลการประเมิน	2.59	1.23	ปานกลาง	7
9. ผู้เรียนไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัดและ ประเมินผลการเรียน	2.70	1.27	ปานกลาง	2
ภาพรวม	2.65	1.14	ปานกลาง	

จากตารางที่ 14 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ระดับปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.65$, S.D.= 1.14) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูล สำหรับข้อที่เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดเครื่องมือ เอกสารในการวัดและประเมินผลการเรียน ($\bar{x} = 2.77$, S.D.= 1.19) รองลงมาผู้เรียนไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียน ($\bar{x} = 2.70$, S.D.= 1.27) และขาดการปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนหลังจากมีการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 2.69$, S.D.= 1.27) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่มีการวัดและประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังเรียน ($\bar{x} = 2.56$, S.D.= 1.24)

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ปรากฏในตารางที่ 15 – 18.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	เพศ	ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา (n = 224)			
		$\bar{x}$	S.D.	t	p
1. ด้านการวางแผนการสอน	ชาย	4.19	.56	.38	.70
	หญิง	4.16	.55		
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ชาย	4.33	.51	.76	.44
	หญิง	4.27	.54		
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ชาย	4.08	.66	.10	.91
	หญิง	4.09	.58		
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ชาย	4.16	.67	.53	.59
	หญิง	4.20	.58		
ภาพรวม	ชาย	4.19	.53	.10	.91
	หญิง	4.18	.51		

จากตารางที่ 15 ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาด้านการวางแผน การสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูสอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ระดับความคิดเห็น (n = 224)				
		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.87	3	.96	3.16	.02*
	ภายในกลุ่ม	66.72	220	.30		
	รวม	69.60	223			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.77	3	.25	.91	.43
	ภายในกลุ่ม	62.70	220	.28		
	รวม	63.47	223			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.82	3	.94	2.53	.05*
	ภายในกลุ่ม	81.70	220	.37		
	รวม	84.52	223			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.55	3	.85	2.22	.08
	ภายในกลุ่ม	84.17	220	.38		
	รวม	86.72	223			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.75	3	.58	2.17	.09
	ภายในกลุ่ม	59.34	220	.27		
	รวม	61.10	223			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากนั้นจึงทำการทดสอบเพื่อหาความแตกต่างรายคู่แบบ LSD ในด้านการวางแผนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน ดังตารางที่ 16.1 - 16.2

ตารางที่ 16.1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านการวางแผนการสอน

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการ	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	4.61	4.12	4.22	4.40
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	4.61	.48*	.38*	.21*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	4.12		.10	.27
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	4.22			.17

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านการวางแผนการสอน จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน 2) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และ 3) ครูอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูอิสลามศึกษาอื่น ๆ และกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$) คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง และรองลงมา คือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.22$) และน้อยที่สุดครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.12$)

ตารางที่ 16.2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านสื่อการเรียนการสอน

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ครูอิสลามศึกษา ลูกจ้าง	ครูอิสลามศึกษา ลูกจ้าง	ครูอิสลามศึกษา	อื่น ๆ
		รายชั่วโมง	รายเดือน	พนักงานราชการ	
		4.55	4.06	4.07	4.33
ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง	4.55		.49*	.48*	.22
ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน	4.06			.01	.27
ครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการ	4.07				.25

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านการวางแผนการสอน จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน และ 2) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการฯ และๆ และกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง และรองลงมาคือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.07$) และน้อยที่สุดครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.06$)

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ศาสนา)

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ระดับความคิดเห็น (n = 224)				
		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.64	3	.21	.68	.56
	ภายในกลุ่ม	68.95	220	.31		
	รวม	69.60	223			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.41	3	.13	.47	.69
	ภายในกลุ่ม	63.06	220	.28		
	รวม	63.47	223			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.73	3	.24	.64	.58
	ภายในกลุ่ม	83.79	220	.38		
	รวม	84.52	223			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.36	3	.12	.31	.81
	ภายในกลุ่ม	86.35	220	.39		
	รวม	86.72	223			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.40	3	.13	.48	.69
	ภายในกลุ่ม	60.70	220	.27		
	รวม	61.10	223			

จากตารางที่ 17 ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ศาสนา) พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างเช่นกัน

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา(สามัญ)

สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ระดับความคิดเห็น (n = 224)				
		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.90	3	.96	3.19	.02*
	ภายในกลุ่ม	66.69	220	.30		
	รวม	69.60	223			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.89	3	.29	1.05	.37
	ภายในกลุ่ม	62.58	220	.28		
	รวม	63.47	223			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.75	3	.91	2.47	.06
	ภายในกลุ่ม	81.77	220	.37		
	รวม	84.52	223			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.47	3	.49	1.26	.28
	ภายในกลุ่ม	85.25	220	.38		
	รวม	86.72	223			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.58	3	.52	1.94	.12
	ภายในกลุ่ม	59.52	220	.27		
	รวม	61.10	223			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ) พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากนั้นจึงทำการทดสอบเพื่อหาความแตกต่างรายคู่แบบ LSD ในด้านการวางแผนการสอน ดังตารางที่ 18.1

ตารางที่ 18.1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ) ในด้านการวางแผนการสอน

จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ)	ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6			
	ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	3.89	4.22	4.23	2.14
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	3.89	.32*	.33	.25
ปริญญาตรี	4.22		.00	.07
ปริญญาโท	4.23			.08

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในสภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านการวางแผนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ดังนี้ 1) ปริญญาตรี กับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$) คือ กลุ่มครูผู้สอนปริญญาโท และรองลงมาคือ กลุ่มปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย($\bar{x} = 4.22$) และน้อยที่สุด กลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.89$)

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในปัญหาการจัด การเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	เพศ	ระดับความคิดเห็น (n = 224)			
		$\bar{x}$	S.D.	t	p
1. ด้านการวางแผนการสอน	ชาย	2.62	1.06	.87	.38
	หญิง	2.49	1.19		
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ชาย	2.64	1.10	1.08	.28
	หญิง	2.47	1.15		
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ชาย	3.05	1.03	1.49	.13
	หญิง	2.84	1.03		
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ชาย	2.70	1.12	.59	.55
	หญิง	2.61	1.16		
ภาพรวม	ชาย	2.76	.99	1.13	.25
	หญิง	2.60	1.06		

จากตารางที่ 19 ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ระดับความคิดเห็น (n = 224)				
		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	11.83	3	3.94	3.10	.02*
	ภายในกลุ่ม	279.49	220	1.27		
	รวม	291.32	223			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9.19	3	3.06	2.42	.06
	ภายในกลุ่ม	277.48	220	1.26		
	รวม	286.67	223			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9.06	3	3.02	2.85	.03*
	ภายในกลุ่ม	232.90	220	1.05		
	รวม	241.96	223			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	14.17	3	4.72	3.73	.01*
	ภายในกลุ่ม	278.60	220	1.26		
	รวม	292.78	223			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	10.05	3	3.35	3.20	.02*
	ภายในกลุ่ม	229.79	220	1.04		
	รวม	239.84	223			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากนั้นจึงทำการทดสอบเพื่อหาความแตกต่างรายคู่แบบ LSD ในภาพรวม ด้านการวางแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ดังตารางที่ 20.1 – 20.4

ตารางที่ 20.1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา(แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตำแหน่ง การปฏิบัติหน้าที่ ในภาพรวม

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	ครูอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง		ครูอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน		ครูอิสลามศึกษาพนักงานราชการ อื่น ๆ
	ค่าเฉลี่ย		ค่าเฉลี่ย		
		1.92	2.65	2.86	3.33
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	1.92		.72*	.93*	1.40*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	2.65			.21	.68*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	2.86				.47

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในภาพรวม จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน 2) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการ 3) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมงกับครูผู้สอนอิสลามศึกษาอื่น ๆ และ 4) ครูผู้สอนอิสลามศึกษารายเดือน กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาอื่น ๆ และกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.86$) คือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และรองลงมาคือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน มีค่าเฉลี่ย($\bar{x} = 2.65$) และน้อยที่สุด กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 1.92$)

ตารางที่ 20.2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านการวางแผนการสอน

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	ครูอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	ครูอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	ครูอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	1.83	2.51	2.72	3.51
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	1.83	.68	.89*	1.67*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	2.51		.21	.99
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	2.72			.78

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านการวางแผนการสอน จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และ 2) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยๆ กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.72$) คือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และรองลงมาคือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน มีค่าเฉลี่ย($\bar{x} = 2.51$) และน้อยที่สุด กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 1.83$)

ตารางที่ 20.3 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านสื่อการเรียนการสอน

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการ	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	2.44	2.88	3.15	3.80
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	2.44	1.43	.71*	1.35*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	2.88		.27	.91
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	3.15			.64

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และ 2) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยๆ กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.15$) คือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และรองลงมาคือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.88$) และน้อยที่สุด กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.44$)

ตารางที่ 20.4 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านการวัดและประเมินผล

ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายเดือน	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา พนักงานราชการ	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	1.63	2.66	2.78	3.28
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง	1.63	1.02*	1.14*	1.65*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน	2.66		.12	.62*
ครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ	2.78			.50

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20.4 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน 2) ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ 3) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาอื่น ๆ และ 4) ครูผู้สอนอิสลามศึกษารายเดือน กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยๆ กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.78$) คือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาพนักงานราชการ และรองลงมาคือ กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายเดือน มีค่าเฉลี่ย($\bar{x} = 2.66$) และน้อยที่สุด กลุ่มครูผู้สอนอิสลามศึกษาลูกจ้างรายชั่วโมง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 1.63$)

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา(ศาสนา)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ระดับความคิดเห็น (n = 224)				
		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	7.06	3	2.35	1.82	.14
	ภายในกลุ่ม	284.26	220	1.29		
	รวม	291.32	223			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	9.86	3	3.28	2.61	.05*
	ภายในกลุ่ม	276.81	220	1.25		
	รวม	286.67	223			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	10.17	3	3.39	3.22	.02*
	ภายในกลุ่ม	231.78	220	1.05		
	รวม	241.96	223			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4.61	3	1.53	1.17	.32
	ภายในกลุ่ม	288.16	220	1.31		
	รวม	292.78	223			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.98	3	2.32	2.1	.08
	ภายในกลุ่ม	232.86	220	1.05		
	รวม	239.84	223			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ศาสนา) พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากนั้นจึงทำการทดสอบเพื่อหาความแตกต่างรายคู่แบบ LSD ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน ดังตารางที่ 21.1 – 21.2

ตารางที่ 21.1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ศาสนา) ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

วุฒิการศึกษา (ศาสนา)	ชานาวี๋ย	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	2.65	2.44	3.72	1.00
ชานาวี๋ย	2.65	.20	1.06	1.65*
ปริญญาตรี	2.44		1.27	1.44
ปริญญาโท	3.72			2.72*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ศาสนา) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ดังนี้ 1) ชานาวี๋ย กับอื่น ๆ และ 2) ปริญญาโท กับอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยๆ กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.78$) คือ กลุ่มปริญญาโท และรองลงมาคือ กลุ่มชานาวี๋ย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.65$) และน้อยที่สุด กลุ่มปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.44$)

ตารางที่ 21.2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แบบ LSD เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านสื่อการเรียนการสอน

วุฒิการศึกษา (ศาสนา)	วุฒิการศึกษา (ศาสนา)			
	ชานาวีร์	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
ค่าเฉลี่ย	3.03	2.85	4.00	1.16
ชานาวีร์	3.03	.17	.96	1.86*
ปริญญาตรี	2.85		1.14	1.69*
ปริญญาโท	4.00			2.83*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ในด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา (ศาสนา) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ดังนี้ 1) ชานาวีร์ กับอื่น ๆ 2) ปริญญาตรี กับอื่น ๆ และ 3) ปริญญาโท กับอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยๆ กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$) คือ กลุ่มปริญญาโท และรองลงมาคือ กลุ่มชานาวีร์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.03$) และน้อยที่สุดกลุ่มปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.85$)

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ระดับความคิดเห็น (n = 224)				
		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการวางแผนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.92	3	.97	.74	.52
	ภายในกลุ่ม	288.40	220	1.31		
	รวม	291.32	223			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.57	3	.85	.66	.57
	ภายในกลุ่ม	284.10	220	1.29		
	รวม	286.67	223			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.31	3	1.10	1.01	.38
	ภายในกลุ่ม	238.64	220	1.08		
	รวม	241.96	223			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	6.05	3	2.01	1.54	.20
	ภายในกลุ่ม	286.73	220	1.30		
	รวม	292.78	223			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.32	3	1.11	1.03	.37
	ภายในกลุ่ม	236.51	220	1.07		
	รวม	239.84	223			

จากตารางที่ 22 ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา (สามัญ) พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาด้านการวางแผนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางที่ 23 - 25

ตารางที่ 23 แนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนการสอน

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
1	ศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน และให้เหมาะสมสภาพของนักเรียน	15	20.8
2	ควรมีการจัดอบรมในการทำแผนการสอนอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	11	15.3
3	สำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดทำแผนการสอนให้เหมือนกันทุกโรงเรียน เพื่อตามหลักสูตรเหมือนกัน	6	8.3
4	ครูควรมีการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องตามระบบ และลำดับขั้นตอน จัดทำเอกสารและสอนตามสภาพจริง	5	6.9
5	ควรสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด	5	6.9
6	ควรทำแผนที่เร้าความสนใจ	4	5.6
7	ควรวางแผนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน และต้องเตรียมมาก่อนล่วงหน้า	4	5.6
8	มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับเรื่องและเนื้อหา	4	5.6
9	ศึกษาความพร้อมและคามแตกต่างของผู้เรียน	2	2.8
10	ให้เน้นแนวทางการพัฒนาของผู้เรียนที่อ่อนเป็นรายบุคคล	2	2.8
11	ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร วิธีการวัดและประเมินผล	2	2.8
12	มีการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ	2	2.8
13	ควรศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	2	2.8

ตารางที่ 23 (ต่อ.....)

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
14	ควรวางแผนการสอนที่เน้น การใช้สื่อและการจัดกิจกรรมระหว่างเรียน	1	1.4
15	เริ่มจากง่ายไปหายาก และตรงตามหลักสูตร	1	1.4
16	ควรศึกษาหลักการจิตวิทยาในการเรียนการสอน	1	1.4
17	ควรมีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1.4
18	ควรศึกษาหลักสูตร และแผนการเรียนรู้ ก่อนที่จะทำการเรียนการสอน	1	1.4
19	ควรมีการนิเทศแผนการสอน	1	1.4
20	การให้ความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มโรงเรียน ในการวางแผนการสอนใน	1	1.4
21	การจัดทำแผนการสอนควรมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อน	1	1.4
22	ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนทำการสอน	1	1.4
รวม		72	100

ตารางที่ 23 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผนการสอน มากที่สุดสามลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน และให้เหมาะสมสภาพของนักเรียน ความถี่ 15 ค่าร้อยละ 20.8 ลำดับที่ 2 ควรมีการจัดอบรมในการทำแผนการสอนอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ความถี่ 11 ค่าร้อยละ 15.3 และลำดับที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดทำแผนการสอนให้เหมือนกันทุกโรงเรียน เพื่อตามหลักสูตรเหมือนกันความถี่ 6 ค่าร้อยละ 8.3

ตารางที่ 24 แนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้
หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
1	ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับตัวชีวิตและตัวผู้เรียน	11	15.1
2	ควรเน้นกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติจริงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	10	13.7
3	ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างทำกิจกรรมการเรียนการสอน	9	12.3
4	ควรมีการจัดอบรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอิสลามเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของอิสลาม	7	9.6
5	เน้นการปฏิบัติจริงควบคู่กับทฤษฎี	5	6.8
6	จัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน	5	6.8
7	ควรมีการจัดการเรียนการสอนเป็นการปฏิบัติ และมีการสาธิตให้นักเรียนเห็นภาพ	5	6.8
8	ควรมีขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน และนำด้วยคู่มือก่อนเรียนและหลังเรียนทุกครั้ง	5	6.8
9	ควรทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านมาแล้ว	4	5.5
10	ควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการสอน	2	2.7
11	ควรจัดสรรงบประมาณการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2	2.7
12	กิจกรรมการเรียนการสอนควรยึดความแตกต่างระหว่างบุคคล	2	2.7
13	ให้จัดหรือรับสมัครครูสอนศาสนาที่จบอิสลามศึกษาโดยตรง	2	2.7
14	ควรศึกษาวิธีการสอน หรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย	2	2.7
15	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ร่วมกันระหว่างตาดีกาและโรงเรียนของรัฐ	1	1.4
16	ต้องจัดห้องไว้ทำกิจกรรมโดยเฉพาะ	1	1.4
17	ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดอย่างมีอิสระ	1	1.4

ตารางที่ 24 (ต่อ.....)

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
18	แนะนำแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า	1	1.4
19	การสอนเน้นผู้เรียน สอนตามแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงตามแผน	1	1.4
20	จัดกิจกรรมโดยยึดหลักแผนการสอนเป็นหลัก	1	1.4
21	ให้มีสื่อทุกครั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1.4
รวม		73	100

ตารางที่ 24 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มากที่สุดสามลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับตัวชี้วัดและตัวผู้เรียน ความถี่ 11 ค่าร้อยละ 15.1 ลำดับที่ 2 ควรเน้นกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติจริงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ความถี่ 10 ค่าร้อยละ 13.7 และลำดับที่ 3 ให้นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างทำกิจกรรมการเรียนการสอน ความถี่ 9 ค่าร้อยละ 12.3

Prince of Songkla
Pattani Campus

ตารางที่ 25 แนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านสื่อการเรียนการสอน

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
1	ผลิตสื่อให้มาก ๆ มีความหลากหลาย และทันสมัย	26	34.7
2	ควรมีการจัดอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	8	10.7
3	ปรับปรุงสื่อและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ให้มีความเหมาะสมกับเด็ก และตามความสอดคล้องของตัวชีวิต	7	9.3
4	ควรมีอุปกรณ์ และพัฒนาสื่อให้ทันต่อเทคโนโลยี	6	8
5	จัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4	5.3
6	ควรมีสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ให้ครบทุกสาระวิชา	4	5.3
7	เน้นสื่อการสอนที่สามารถหาได้ในพื้นที่ใกล้เคียง	3	4
8	จัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบสมัยใหม่ ในเรื่องอิสลามศึกษา	3	4
9	ควรผลิตสื่อ และสามารถสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ได้	2	2.7
10	ส่งเสริมให้มีข้อมูลสารสนเทศมากขึ้น ในห้องสมุดของโรงเรียน	2	2.7
11	อิสลามศึกษาควรมีห้องโสต	1	2.7
12	ควรจัดหาหนังสือให้ครบกับจำนวนนักเรียน	1	1.3
13	ควรให้สื่อการสอนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	1	1.3
14	อยากให้ทางเขตพื้นที่จัดทำสื่อเกี่ยวกับอิสลามให้มากขึ้น	1	1.3
15	ทางรัฐต้องผลิตสื่อพร้อมหนังสือให้ครบตามหลักสูตร	1	1.3
16	ผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพต่อการเรียนการสอน	1	1.3
17	ใช้กระบวนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบ Addie Model คือ การวิเคราะห์ ออกแบบ การพัฒนา การนำไปใช้ และการประเมินผล	1	1.3
18	การผลิตสื่อ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ถึงความยากง่าย ความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการประเมินการใช้สื่อ ประกอบการเรียนรู้	1	1.3

ตารางที่ 25 (ต่อ.....)

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
19	ผลิตสื่อให้ตรงตามแผนการเรียนรู้	1	1.3
20	เลือกใช้สื่อที่เข้าใจง่าย และดึงดูดความสนใจ	1	1.3
รวม		75	100

ตารางที่ 25 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านสื่อการเรียนการสอน มากที่สุดสามลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ผลิตสื่อให้มากมาย มีความหลากหลาย และทันสมัย ความถี่ 26 ค่าร้อยละ 34.7 ลำดับที่ 2 ควรมีการจัดอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ความถี่ 8 ค่าร้อยละ 10.7 และลำดับที่ 3 ปรับปรุงสื่อและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ให้มีความเหมาะสมกับเด็กและตามความสอดคล้องของตัวชี้วัด ความถี่ 7 ค่าร้อยละ 9.3

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 26 แนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวัดและประเมินผล

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
1	มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	19	26.4
2	ต้องประเมินผลตามสภาพจริง	14	19.4
3	นำผลการประเมินตามความเป็นจริง และนำไปปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนต่อไป	11	15.3
4	ควรให้มีการวัดและประเมินผลเป็นเกณฑ์เดียวกัน และมีการอบรมการวัดและประเมินผล	6	8.3
5	ควรมีการวัดและประเมินผลสำเร็จรูป และเป็นระบบเหมือนกันทุกโรงเรียน	4	5.6
6	ให้ใช้แบบประเมินของผู้ทำหลักสูตรเป็นภาษามลายู หรือเป็นสองภาษา	3	4.2
7	ควรประเมินผลทุกครั้งหลังภาคเรียนและประเมินผลตามกลุ่มสาระ	2	2.8
8	ควรทดสอบพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล	2	2.8
9	ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล	2	2.8
10	ครบกระบวนการการ KAP	1	1.4
11	รัฐควรให้การสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ เหมือนกับภาคสามัญ	1	1.4
12	ควรส่งเสริมการพัฒนาระบบและเทคนิควิธีการประเมิน	1	1.4
13	ควรกระตุ้นนักเรียนให้มีความสำคัญกับการวัดและประเมินผล	1	1.4
14	ข้อสอบควรเป็นข้อมาตรฐานในแนวเดียวกันทั้งเขตพื้นที่การศึกษา	1	1.4
15	ควรให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	1	1.4
16	วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ต้องสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่กำหนดในตัวชี้วัด	1	1.4

ตารางที่ 26 (ต่อ.....)

ลำดับ	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	ค่าร้อยละ
17	ควรวิเคราะห์ตัวชี้วัดให้ถูกต้องว่าต้องการวัดพฤติกรรมใด เพื่อให้ การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ การเลือกวิธีการ และเครื่องมือวัด และประเมินผลได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ	1	1.4
18	เสนอให้เขตพื้นที่การศึกษา มีการประเมินครูผู้สอนให้เป็นทางการ	1	1.4
รวม		72	100

ตารางที่ 26 พบว่า ครูผู้สอนอิสลามศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส ด้านการวัดและประเมินผล มากที่สุดสามลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ความถี่ 19 ค่าร้อยละ 26.4 ลำดับที่ 2 ต้องประเมินผลตามสภาพจริง ความถี่ 14 ค่าร้อยละ 19.4 และลำดับที่ 3 นำผลการประเมินตามความเป็นจริง และนำไปปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนต่อไป ความถี่ 11 ค่าร้อยละ 15.3

ส่วนที่ 7 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส

1. ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ได้มาจากตอบแบบสอบถามมีความเห็นของเป็นรายด้าน และจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ด้านการวางแผนการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ ขาดการอบรมหรือชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร รองลงมาคือ ขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือ ขาดการวางแผนงานการสอนหรือโครงการสอน สำหรับแนวทางการพัฒนาที่มากที่สุดคือ ศึกษาหลักสูตรก่อนวางแผนการสอน และให้เหมาะสมสภาพของนักเรียน รองลงมาคือ ควรมีการจัดอบรมในการทำแผนการสอนอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ส่วนแนวทางที่น้อยที่สุดคือ ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนทำการสอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียน กล้าแสดงออกและตัดสินใจด้วยตนเอง รองลงมาคือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและทำงานเป็นกลุ่ม ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ขาดความรู้จิตวิทยาการสอนที่ก่อให้เกิดสิ่งเร้าความสนใจ สำหรับแนวทางการพัฒนาที่มากที่สุดคือ ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับตัวชี้วัดและตัวผู้เรียน รองลงมาคือ ควรเน้นกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติจริงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ส่วนแนวทางที่น้อยที่สุดคือ ให้มีสื่อทุกครั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ งบประมาณสำหรับจัดทำและผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ห้องสมุดขาดแคลนหนังสืออิสลามศึกษาเพื่อใช้ในการ ศึกษา และค้นคว้า ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา สำหรับแนวทางการพัฒนาที่มากที่สุดคือ ผลิตสื่อให้มาก ๆ มีความหลากหลาย และทันสมัย รองลงมาคือ ควรมีการ

จัดอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่วนแนวทางที่น้อยที่สุดคือ เลือกใช้สื่อที่เข้าใจง่าย และดึงดูดความสนใจ

ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาที่มากที่สุดคือ ขาดเครื่องมือ เอกสารในการวัดและประเมินผลการเรียน รองลงมาคือ ผู้เรียนไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ไม่มีการวัดและประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังเรียน สำหรับแนวทางการพัฒนาที่มากที่สุดคือ มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด รองลงมาคือต้องประเมินผลตามสภาพจริง แนวทางที่น้อยที่สุดคือ เสนอให้เขตพื้นที่การศึกษา มีการประเมินครูผู้สอนให้เป็นทางการ

2. ศึกษานิเทศก์ ตามความเห็นของ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เป็นรายด้านและจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ด้านการวางแผนการสอน มีการดำเนินการ คือ โรงเรียนของรัฐควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาจัดทำแผนการสอนและกำหนดวันส่งให้ฝ่ายวิชาการตรวจก่อนการนำแผนไปใช้สอนจริง และครูผู้สอนอิสลามศึกษาได้จัดแผนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการบูรณาการสอนให้เข้าแผนการสอนได้จริงในการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาบางท่านขาดการวางแผนการสอนที่ดีและครูผู้สอนอิสลามศึกษาบางท่านขาดการจัดเตรียมสื่อและเอกสารประกอบการวางแผนการสอนให้มีความสนใจ อีกทั้งครูผู้สอนอิสลามศึกษาบางท่านยังขาดประสบการณ์การวิเคราะห์หลักสูตรในการจัดทำแผนการสอน สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการสอนให้มีคุณภาพที่ดี และให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือดูงานโรงเรียนของรัฐที่ได้รับการพัฒนาแล้ว

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการ คือ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำตัวอย่างแผนการสอนให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาและจัดทำแบบเรียนตามตามหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีการนิเทศติดตามการสอนอย่างต่อเนื่องและโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนยึดการปฏิบัติตามวิถีชีวิตมุสลิมใช้บูรณาการที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดเทคนิคการสอนให้นักเรียนมีความสนใจ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาไม่ได้จบปริญญาตรีด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนาโดยตรง ทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบปัญหา ทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคือ ให้มีการอบรมครูผู้สอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่องในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนอิสลามศึกษาจะต้องจบปริญญาตรีด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนาโดยตรง

สื่อการเรียนการสอน การดำเนินการ คือ เขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้สื่อบรรณในการจัดทำสื่อแบบเรียนให้แก่แก่นักเรียนตามหลักสูตร และมีอบรมพัฒนาครูอิสลามศึกษาเรื่องการจัดทำสื่อเทคโนโลยีและอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น พบว่ามีปัญหา คือ โรงเรียนของรัฐ ขาดสื่อแบบเรียนไม่พร้อมของสื่อการสอน เช่น หนังสือเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ครูผู้สอนอิสลามศึกษาจัดกิจกรรมการสอนโดยไม่ใช้สื่อที่หลากหลาย

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดสรรงบประมาณในการเบิกจ่ายค่าวัสดุที่จะทำสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ พัฒนาจัดกิจกรรมการสอนใช้สื่อให้มีความหลากหลาย ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการด้วยตรงในการจัดทำสื่อให้มีความทันสมัยและความหลากหลาย และสื่อควรได้รับการประเมินการวิจัยการสอนมาแล้ว

ด้านการวัดและประเมินผล มีการดำเนินการ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดการวัดและประเมินใช้ข้อสอบอ่านคิดวิเคราะห์ มีข้อเขียนมากที่สุด และโรงเรียนกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน พบว่ามีปัญหา เอกสารหลักฐานการจบ ปอ.1-ปอ.3 ยังไม่มี คือครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดการใช้วิธีการการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและครูผู้สอนอิสลามศึกษาบางส่วนยังขาดเทคนิคและประสบการณ์การสร้างเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดทำเอกสารหลักฐานการจบปอ.1-ปอ.3 ควรมีอบรมพัฒนาครูผู้สอนอิสลามศึกษาการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรเพื่อสร้างเทคนิคและประสบการณ์การสร้างเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง

3. หัวหน้าฝ่ายวิชาการอิสลามศึกษา ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เป็นรายด้านและจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ด้านการวางแผนการสอน มีการดำเนินการ คือ การวางแผนการสอนนั้นได้ดำเนินการตามหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และบูรณาการให้เข้ากับสภาพห้องเรียนโดยใช้แผนการสอนที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดขึ้นมา พบว่ามีปัญหา คือ สภาพห้องเรียนไม่อำนวยความสะดวกจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนอิสลามศึกษายังขาดความรู้การใช้แผนการสอน และขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และขาดประสบการณ์ด้านการวางแผนการสอน

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ สนับสนุนในการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนการสอนให้มีคุณภาพที่ดีให้แก่ครูสอนอิสลามศึกษา

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวางแผนการสอน หรือแผนการสอนที่ตั้งไว้อาจจะบูรณาการให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียนและเวลาในการจัดกิจกรรมการสอนพบว่ามีปัญหา คือ ส่วนใหญ่แล้วจะเกิดกับนักเรียนที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือและไม่กล้าแสดงออกและครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดเทคนิคการสอนให้นักเรียนมีความสนใจ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาไม่ได้จบปริญญาตรีด้านอิสลามศึกษาทำให้ประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอน

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียนและระดับความสามารถของผู้เรียนและให้มีการอบรมครูผู้สอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่องในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน การดำเนินการ คือ สำหรับสื่อการเรียนการสอนควรเตรียมไว้ล่วงหน้าสำหรับการสอนเมื่อวางแผนการสอนเสร็จก็จะต้องจัดสื่อให้เรียบร้อย เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดซื้อและให้โรงเรียนทุกโรงเรียน ด้วยได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ พบว่ามีปัญหา คือ ส่วนใหญ่มาจากความไม่พร้อมของสื่อการสอน เช่น หนังสือเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น มาจากไม่มีงบประมาณในการเบิกจ่ายค่าวัสดุที่จะทำสื่อมาแล้ว สามปี ตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ให้ทำนักเรียนขาดความสนใจในการเรียน

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ควรสนับสนุนงบประมาณการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านอิสลามศึกษาอย่างเหมาะสม

ด้านการวัดและประเมินผลมีการดำเนินการ คือ การวัดและประเมินผลควรเป็นไปตามความสามารถของนักเรียนในแต่ละระดับและเหมาะสม พบว่ามีปัญหา คือ ครูนักเรียนในแต่ละห้องมีความสามารถที่ต่างระดับกันมาก และครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดทักษะและเทคนิคเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรแยกการวัดและประเมินผล ของนักเรียนในด้านความสามารถระดับไอคิว และควรจัดอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้แก่ครูผู้สอนอิสลามศึกษาให้มากขึ้นและต่อเนื่อง

4. ผู้อำนวยการหรือผู้ที่รักษาการแทน ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เป็นรายด้านและจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ด้านการวางแผนการสอนมีการดำเนินการ คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษา มีการเตรียมการสอนโดยการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่บรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนด พบว่ามีปัญหา ครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดการวางแผนการสอนที่ดี อีกทั้งครูผู้สอนอิสลามศึกษาบางท่านยังขาดประสบการณ์วิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัด ให้มีความชัดเจนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่บรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนด ตามแผนการสอน และ ไม่มีแผนการสอนรองรับนโยบายรัฐบาลใหม่ ๆ เช่น กิจกรรมเรื่อง ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ เป็นต้น

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการวางแผนการสอนให้ความรู้ต่อครูผู้สอนอิสลามศึกษา ควรมีการกำหนดการวางแผนการสอนให้เป็นระบบเดียวกันและมีแผนรองรับ นโยบายใหม่ๆของรัฐบาลๆ เช่น กิจกรรมเรื่องลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ เป็นต้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการ คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้เทคนิคการอ่านดูาก่อนเรียน เน้นการสอนที่บูรณาการกับชีวิตประจำวันโดยนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน เน้นกระบวนการกลุ่ม เช่น การอภิปราย สาธิตและฝึกทักษะโดยคำนึงถึงธรรมชาติวิชา เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง มีการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงออก เป็นต้น พบว่ามีปัญหา คือ โครงสร้างของหลักสูตรอิสลามและสามัญยังขาดความสมดุล ไม่สอดคล้องกัน มียุ่งยากในการนำไปปฏิบัติ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาไม่เพียงพอกับชั้นเรียน สถานที่ที่เหมาะสมในโรงเรียนบางแห่งยังไม่พร้อม

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดโครงสร้างเวลาเรียนให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบในการนำไปใช้ ให้มีความชัดเจน เช่น จัดให้มีการนำรายวิชาบูรณาการร่วมกัน เป็นต้น ควรมีการพัฒนาครูผู้สอนอิสลามศึกษา ด้านเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่อง และควรเพิ่มบุคลากรครูผู้สอนอิสลามศึกษาให้ครบชั้นเรียน โดยเปิดสอบบรรจุสาระอิสลามศึกษาโดยเฉพาะ ควรสนับสนุนให้มีสถานที่ที่เหมาะสมในโรงเรียนให้พร้อมทุกโรงเรียน

สื่อการเรียนการสอน การดำเนินการ คือ รัฐได้จัดสรรงบประมาณด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ ให้โรงเรียนของรัฐแบบเข้ม ด้วยให้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการ จัดทำซื้อสื่อให้แก่ตามโรงเรียนของรัฐแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษา ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อ หนังสือเรียน สื่อเทคโนโลยี สื่อมัลติมีเดีย CD และ VCD เป็นต้น ซึ่งเป็นสื่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในการดำเนินการสอน พบว่ามีปัญหา โรงเรียนของรัฐแบบเข้ม มีสื่อประกอบหลักสูตรน้อยไม่หลากหลาย และแบบเรียนงบประมาณด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และหนังสือเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ทำให้หนังสือประกอบการเรียนการสอนยังไม่สมบูรณ์ตามเนื้อหาสาระในหลักสูตรอิสลามศึกษากำหนดไว้

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดสรรงบประมาณด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ควรมีผลิตสื่อเพื่อรองรับหลักสูตรนี้โดยเฉพาะ

ด้านการวัดและประเมินผล มีการดำเนินการ คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ประเมินตามสภาพจริง ใช้วิธีการประเมินหลากหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับธรรมชาติวิชา และสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การตรวจผลงาน เป็นต้น มีการดำเนินการประเมินก่อนเรียน ประเมินระหว่างเรียน และ ประเมินหลังเรียน มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เช่น การประเมินชิ้นงานและภาระงานของนักเรียน ดำเนินประเมินครบคลุมตัวชี้วัดทุกตัว เฉพาะอย่างยิ่งการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเช่นการละหมาด การรักษาความสะอาด เป็นต้น พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษายังขาดการใช้วิธีการการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง และ วิธีการประเมินหลากหลายรูปแบบ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการวิธีการการวัดและประเมินผล

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการจัดอบรมครูผู้สอนอิสลามศึกษาด้านการวัดและประเมินผล เพื่อสร้างเทคนิคและประสบการณ์การสร้างเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง ในการใช้จริงในชั้นเรียน และต้องสร้างความเข้าใจต่อนักเรียนในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนให้ความร่วมมือและความสำคัญในการวัดและประเมินผลทุกครั้ง

5. ผู้บริหารทั้ง 9 คน โดยสรุป ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เป็นรายด้านและจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ด้านการวางแผนการสอน มีการดำเนินการ คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาได้จัดแผนการสอนเน้นเรียนวิชาเพื่อได้ความรู้ไปสู่การพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในยุคใหม่ ในการเรียนรู้ยุคใหม่ ให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมในตามวิถีชีวิตมุสลิม โดยใช้แผนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดขึ้นมา ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาขาดการวางแผนการสอนที่ดีในการจัดเตรียมสื่อและเอกสารประกอบการวางแผนการสอน รวมทั้งการวางแผนการสอนไม่สามารถให้นักเรียนมีความสนใจได้ ไม่มีแผนการสอนรองรับนโยบายรัฐบาลใหม่ เช่น เรื่องลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ให้มีการอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการสอนให้มีคุณภาพที่ดี ตามการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้สามารถบูรณาการให้กับหลักสูตรอิสลามศึกษาในการวางแผนการสอน และปรับให้เป็นระบบเดียวกันเพื่อตอบโจทย์การเรียนรู้ที่แท้จริง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำตัวอย่างแผนการสอนให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาและจัดทำแบบเรียนตามตามหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เน้นการดำเนินการการสอนนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยใช้แหล่งเรียนรู้ในสภาพจริงและใช้เทคโนโลยีพร้อมด้วยเรียนรู้คู่ปฏิบัติ หลักการจัดการเรียนการใช้บูรณาการที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถปฏิบัติตามวิถีชีวิตมุสลิมได้จริง พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆโดยยึดหนังสือใช้การอธิบายตามหนังสือเรียนเป็นส่วนใหญ่ ขาดเทคนิคการสอนให้นักเรียนมีความสนใจ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาไม่ได้จับปริญญาด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนาโดยตรง ทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบปัญหา และเวลาเรียนมีน้อยเกินไป ทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ให้มีการอบรมครูผู้สอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่องในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนอิสลามศึกษาจะต้องจับปริญญาด้านอิสลามศึกษาหรือเกี่ยวกับทางศาสนาโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้กับนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายและได้ประโยชน์มากที่สุด ที่สำคัญคือ อบรมและถ่ายทอดวิธีการจัดกิจกรรมต่างๆในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สื่อการเรียนการสอน การดำเนินการ คือ มาจากเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ในการบริหารจัดการซื้อสื่อการเรียนการสอนต่างๆให้แก่โรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรแบบเข้ม เช่น หนังสือเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น และสื่อการเรียนการสอน บ้างอย่างครูผู้สอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนนั้นๆเป็นผู้ผลิตสร้างสรรค์ ขึ้นมาเองเพื่อ เติมเต็มสื่อที่ขาดไปเพื่อบรรลุเป้าหมายและได้ประโยชน์แก่นักเรียน พบว่ามีปัญหา คือ ปัจจุบันสื่อการเรียนการสอน ขาดแคลนมีไม่ครบ งบประมาณไม่มีในการเบิกจ่ายค่าวัสดุที่จะทำสื่อมาแล้ว สามปี และสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่

ปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นสื่อแบบเดิมๆ เป็นสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ และสื่อที่การสอนอิสลามศึกษาไม่ค่อยมี และสื่อสำเร็จรูปนั้นค่อนข้างจะมีน้อยหรือถ้ามีอาจจะไม่ตรงกับเนื้อหาที่จะสอนสำหรับ

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดสรรงบประมาณในการเบิกจ่าย ค่าวัสดุที่จะทำสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการด้วยตรงในการจัดทำสื่อให้มีความทันสมัยและความหลากหลาย และสื่อควรได้รับการประเมินการวิจัยการสอนมาแล้ว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านอิสลามศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผล มีการดำเนินการ คือ การวัดและประเมินต้องใช้ข้อสอบอ่านคิดวิเคราะห์ ใช้ข้อเขียนมากที่สุด โรงเรียนประเมินสภาพที่แท้จริง เขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจกับครูผู้สอนอิสลามศึกษาในเรื่องการวัดและประเมินผลพบว่ามีปัญหา คือ ครูอิสลามศึกษาบางส่วนยังขาดเทคนิคและประสบการณ์การสร้างเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง ข้อสอบการวิเคราะห์มีความยากเกินไป รวมทั้งขาดความต่อเนื่องในการวัดและประเมินผลหรือประเมินไม่สม่ำเสมอทำให้เกิดปัญหาในภายหลัง นักเรียนไม่เห็นความสำคัญกับการสอบในรายวิชาอิสลามศึกษาและนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมีความสามารถแตกต่างกัน

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคือ ให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อให้ออกมาเป็นในแนวเดียวกันให้มืออย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปใช้กับนักเรียนทุกกลุ่ม กลุ่มที่อ่อน ที่เก่ง และสามารถชี้แจงถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลในรายวิชาอิสลามศึกษาเพื่อให้นักเรียนให้ความสำคัญมากขึ้น